

PL ISSN 0029-8514

POLSKA AKADEMIA NAUK • INSTYTUT HISTORII

ODRODZENIE I REFORMACJA W POLSCE

TOM XXVI

OSSOLINEUM

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

**ODRODZENIE I REFORMACJA
W POLSCE**

Tom XXVI

WROCŁAW-WARSZAWA-KRAKÓW-GDAŃSK-ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1981

KOMITET REDAKCYJNY

Juliusz DOMAŃSKI (Warszawa), Leszek HAJDUKIEWICZ (Kraków), Czesław HERNAS (Wrocław), Lech SZCZUCKI (Warszawa) — zastępca redaktora, Janusz TAZBIR (Warszawa) — redaktor, Andrzej WYCZAŃSKI (Warszawa)

© Copyright by Zakład Narodowy imienia Ossolińskich
Wydawnictwo, Warszawa 1981

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo, Wrocław, Oddział w Warszawie 1981.
Nakład: 700 egz. Objętość: ark. wyd. 18,30; ark. druk. 14,25; ark. A1 18,95; Papier
druk. sat. kl. III, 80 g. 70 × 100. Oddano do składania 25.02.81. Podpisano do druku
w grudniu 1981. Druk ukończono w grudniu 1981. Warszawska Drukarnia Naukowa,
Warszawa, ul. Śniadeckich 8. Zam. 252/81 L-12 Cena zł 100,—

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Maria Bogucka</i> (Warszawa), Gest w kulturze szlacheckiej	5
<i>Janusz Tazbir</i> (Warszawa), Baroniusz a Skarga	19
<i>Lech Szczucki</i> (Warszawa), Reformacja protestancka w dziele Abrahama Bzowskiego	35
<i>Edward Opaliński</i> (Warszawa), Postawa polityczna szlachty województwa sieradzkiego w latach 1587—1648	47
<i>Borys Florja</i> (Moskwa), Rokosz sandomierski a Dymitr Samozwaniec	69
<i>Henryk Wisner</i> (Warszawa), Rok 1655 na Litwie: pertraktacje ze Szwecją i kwestia wyznaniowa	83
<i>Zbigniew Ogonowski</i> (Warszawa), Leibniz i socynianizm	105

MATERIALY

<i>Wacław Urban</i> (Kraków—Kielce), Ewangelia, ale jaka? Korespondencja dotycząca P. P. Wergeriusza i reformacji polskiej z lat 1556—1558	125
<i>Juliusz Domański</i> (Warszawa) — <i>Janusz Tazbir</i> (Warszawa), Kazanie Piotra Skargi po bitwie pod Byczyną	135
<i>Henryk Gmiterek</i> (Lublin), „Scandala expurgata”. Przyczynek do dziejów konwersji w XVII wieku	147
<i>Maria Zachara</i> (Warszawa), Silva rerum Szyrmów	161

ŻYCIE NAUKOWE

<i>Sarah Hutton</i> (Londyn), Instytut Warburga	179
---	-----

RECENZJE

C. Landino, Disputationes Camaldulenses, a cura di Peter Lohe (<i>G. Blachowicz</i>)	187
S. Hojusz, Poezje (<i>W. Urban</i>)	189
I. Corfus, Documente privitoare la istoria Românicii culese din arhivele polone. Secolul al XVI-lea (<i>L. Jarmiński</i>)	190
Filozofia i myśl społeczna XVII wieku (<i>J. Czerkawski</i>)	192
Trzy relacje z polskich podróży na Wschód muzułmański w pierwszej połowie XVII wieku (<i>Z. Abrahamowicz</i>)	198
The Correspondence of Henry Oldenburg (<i>S. Chądzyński</i>)	203
Dzieje kultury politycznej w Polsce (<i>E. Opaliński</i>)	205
Nauczanie filozofii w Polsce w XV—XVIII wieku (<i>K. Blachowiczowa</i>)	208

W. Ullmann, <i>Medieval Foundations of Renaissance Humanism</i> (<i>C. Mielczarski</i>)	211
P. Cernovodeanu — I. Stanciu, <i>Imaginea Lumii Noi in țările Române și primele lor relații cu Statele Unite ale Americi până în 1859</i> (<i>J. Tazbir</i>)	214
I. Lukšaitė, <i>Radikalioji reformacijos kryptis Lietuvoje</i> (<i>H. Wisner</i>)	218
F. M. Higman, <i>Censorship and the Sorbonne. A bibliographical study of books in french censured by the Faculty of Theology of the University of Paris 1520—1551</i> (<i>M. Abramowicz</i>)	220
E. Le Roy Ladurie, <i>Le Carnaval de Romans. De la Chandeleur au mercredi des Cendres 1579—1580</i> (<i>A. Wyczański</i>)	222
R. R. Harding, <i>Anatomy of a Pover Elite. The Provincial Governors of Early Modern France</i> (<i>E. Opaliński</i>)	224

Cena zł 100,—

-/36764